

PRODUKCIJA PREMOGA JE NORMALNA

Spens pripisuje zvišanje produkcije premoga tekem tega tedna uspešnemu sodelovanju železnic. — Rezervne zaloge še vedno majhne. — Nadalna premogarska stavka je neizogibna. — Koliko so izgubili premogarji vsled štrajka.

Washington, D. C., 12. okt.

Produkcija premoga se je pričela ta teden na način, ki je presejal vse rekorde in razdeljevalec kuriva Spens je izjavil danes v nekem ugotovitvi, da je to v glavnem posledica uspešnega sodelovanja železnic, ki skušajo spraviti na različne točke premog, ki je pošel tekem velike premogarske stavke.

Mr. Spens je izjavil, da so bile železnice pozvane, naj vzdrže prevažanje najmanj enajst milijonov ton premoga vsaki teden in da kažejo rekordi sedanjega tedna, da so se železnice odzvale temu pozivu.

Cleveland, O., 12. oktobra. — Na tretji seji American Mining kongresa, ki zboruje tukaj, so izjavili nekateri govorniki, da je nadaljna premogarska stavka neizogibna, pričeni s prvimi aprilom prihodnjega leta, če se ne bo odpravilo gotovih pogojev. Prišlo je nadalje do ostre razlike v mnenju med unijskimi in neunijskimi delodajalci glede delavske politike in neki industrijalet je pozval premogarsko industrijo, naj preide svojo lastno hišo ter uveljavi samovoljo.

Predložena je bila resolucija, v kateri se navaja princip, ki jih je treba uveljaviti. Med temi je tudi princip, naj potom sodniškega postopanja rešijo vse spore med kapitalom in delom, v katerih je javni blagor prizadet in katerih ni mogoče rešiti potom prijateljskega dogovora. Neki govornik je rekel, da so izgubili premogarji vsled stavke 450,000,000; železnice 300 milijonov, javnost štiristo milijonov in premogarski baroni štirideset milijonov.

Če bi plačala vsaka družina v Ameriki po 45 dolarjev, bi se s tem komaj pokrilo povzročeno škodo, — je rekel.

AVSTRIJA POČASTILA BARUCHA.

Berlin, Nemčija, 12. oktobra. Dr. Emanuel Baruch, znani newyorški zdravnik in človekoljub, je bil odlikovan od avstrijske vlade, s častno svetinjo Rdečega križa v priznanje njegovih zaslug.

VLADIVOSTOK IN SOVJETSKA VLADA

Vladivostok se je udal sovjetki vladi, kajti general Dieterichs se je udal, ko mu je znanjalo orožja.

Honolulu, Havaj, 12. oktobra. General Dieterichs, načelnik vlade v Vladivostoku, se je udal s svojimi protisovjetskimi silami vred rdeči armadi, — soglasno s kabelskim sporočilom na neki tukajšnji japonski list. Sporočilo je prišlo iz Tokija. Ugotavlja se, da je postala s tem vlada boljše viki v Sibiriji brez nasprotij, kajti sile generala Dieterichsa so bile zadnje, ki so se borile proti rdeči armadi.

Poročila, ki so prišla pred kratkim iz Tokija, so javljala, da je bil general Dieterichs s svojo armado grdo poražen in da se je umaknil pred pritiskom sovjetskih čet. Branilec Vladivostoka je baje manjkalo pušk, čeprav so bili dobro založeni z municijo. Sovjetska kavalarija je skušala prezeati komunikacijske črte med Vladivostokom in Nikolskojem, šestdeset milj severozapadno od Vladivostoka.

TROCKI PRETI ZAVEZNIKOM.

Moskva, Rusija, 12. oktobra. Vojni minister Trocki, ki se je vrnil okreplec z juga, je izjavil včeraj na kongresu unije tekstilnih delavcev:

— Rdeča armada in mornarica sta zaključili svoj prvi manevr in bil sem zelo zadovoljen. Zavezniki so v Genovi odklonili naš predlog, naj vzamejo v pretres vprašanje razoroženja, in iz tega smo sklepali mi, da nam bo treba držati stalno armado 800 tisoč mož.

— Armada obstaja izključno le iz mladih mož. V Ukrajini in na Krimu sem opazoval, kako je sledil razred 1901 pozivu, k zastavam v soglasju z novim zakonom glede vojaške službe in navdušenje, ki so ga kazali vsi rekruti, je napravilo name velik utis.

AMERIŠKO STALIŠČE NAPRAM MALI AZIJI

Senator Lodge je rekel, da bi Amerika napovedala Turčiji vojno, če bi zahteval to predsednik.

Washington, D. C., 12. okt. — Senator Henry Cabot Lodge, ki je imel včeraj govor v Stockbridge, Mass., na letnem sestanku, katerega je priredil kongresnik Treadway, je pojasnil stališče, katero zavzema ta država ter omenil tudi napore predsednika Hardinga, da zagotovi varnost življenja in imetja Amerikancev v Mali Aziji. Rekel je, da bi prišlo do vojne napovedi, če bi predsednik predložil celo zadevo kongresu in da je prepričan, da si narod ne želi vojne.

Rekel je, da je bilo opaziti po vstopu Združenih držav v svetovno vojno v deželi precej razpoloženja, da bi morali napovedati vojno tudi Belarški in Turčiji. Senator Lodge, ki je bil obenem član senatskega komiteja za zunanje zadeve, je rekel, da bi bila to prava akeija, vendar pa je bil mnenja, da je njegova dolžnost podpirati predsednika.

Ko je izbruhnil vihar, je postalo jasno, da je bilo to razpoloženje močno po celi deželi, a druga stvar je bila prevzeti odgovornost. Strojene pa so bile tri stvari, je rekel: Zavarovalo se je ameriška življenja in lastnino; zagotovilo se prostost ožin ter varstvo verskih in plemenskih manjšin in ta država je bila pripravljena pridružiti se ostalim silam pri komisijsi, ki naj bi se sestala v Mali Aziji.

Preko tega pa bi mogel storiti predsednik le en korak. Staviti bi moral vprašanje kongresu in to bi pomenjalo isto kot vojno napoved.

— Naša dolžnost je stati za predsednikom, — je rekel. — Prepričan sem, da lahko nudijo Združene države najboljšo službo, če nastopijo s popolno neodvisnostjo. Če pa bi prišla vojna, bi Združene države ne zaostale kot niso še nikdar. Njih misija je pospeševati mir za celo človeštvo.

NA JAPONSKEM JE IZBRUHNILA KOLERA.

Honolulu, 11. oktobra. — Tukajšnji japonski časopis je dobil poročilo, da je v ozemlju med Tokio in Jokohamo izbruhnila kolera. Dosedaj je zbolelo 127 oseb, 28 jih je pa umrlo.

ANGLIJA BO DALA 50,000,000 NA RAČUN.

London, Anglija, 11. oktobra. Angleška vlada je sklenila dati newyorški zvezni rezervni banki na račun letnih obresti petdeset milijonov dolarjev.

ZDRAVSTVENO STANJE HARDINGOVE ŽENE.

Washington, D. C., 12. okt. — Pe petih tednih težke bolezni so danes zdravniki prvič dovolili Mrs. Harding, da je sedela v postelji. Sedeti je pa smela le dvajset minut. Zdravniki pravijo, da bo kmalo popolnoma okrevala.

PORTUGALSKA JE ZMANJŠALA OSOBE POSLANIŠTVA.

Lisbona, Portugalsko, 12. okt. Ministrski svet je sklenil odpoklicati vse vojaške in mornariške atašeje iz inozemstva. Na ta način hoče vlada nekoliko zmanjšati stroške, ki jih ima s svojimi poslanstvi.

KONFERENCA GLEDE TURČIJE — V SKADRU

Mirovna konferenca glede Bliznjega istoka se bo sestala v Skadru dne prvega novembra.

Rim, Italija, 12. oktobra. — Mirovna konferenca glede Bliznjega istoka se bo sestala dne prvega novembra v Skutariju, soglasno s poročilom lista Il Mondo, ki je dobil baje tozadevno vest iz ministrstva za zunanje zadeve.

Kot pravi nadalje list, bo zastopal Italijo minister za zunanje zadeve, Schanzer, ki se bo po sklepu mirovnih pogajanj podal v Bruselj, kjer se bo vdeležil neke nove konference glede reparijskega vprašanja.

London, Anglija, 12. oktobra. Sedaj, ko je bila v Mudaniji podpisana konvenca glede premirja, vsled česar bodo ustavljene sovražnosti med turškimi nacionalisti in Grki, so se pričele gibati razprave glede uveljevanja miru na Bliznjem istoku v nekoliko bolj mirnem in manj viharinem ozračju. Dve konferenci se bosta vršili, namreč dejanska mirovna konferenca in nato zborovanje sil glede nevtralnosti vodstva krog Carigrada. Vsi pri tem prizadeti narodi se pripravljajo na ti dve konferenci. Vrnjeno je, da bo stavila Grška kot Turčija predlog, naj se vdeležijo konference tudi Združene države.

Pariz, Francija, 12. oktobra. Grška je sklenila podpisati dogovor za premirje, sklenjen v Mudaniji ter izprazniti Tracijo, kot določeno v dokumentu. Tozadevno obvestilo je dobil danes francoski zunanji urad.

OBDOBJEN RADI BIGAMIJE.

West New York, 12. oktobra. Čeprav je star neki John Handran šele dva in dvajset let, je vendar že bigamist, soglasno z njegovim lastnim priznanjem. Njegova prva žena, rojena Veronika Diefen, s katero se je poročil leta 1919, ga je tožila, ker ni podpiral nje in dveh otrok. Recorder Walter ga je obsodil, da mora plačevati po petnajst dolarjev na teden, nakar je priznal, da se je spomlad tega leta poročil z neko drugo iz North Bergen, ki pa se je vrnila k svojim staršem, ko je izvedela, da je že poročen. Handran je bil nato obsojen na eno leto in en dan v o-krajni jetnišnici.

PRISTRIŽENI LASJE NISO VEČ PRIJUBLJENI.

Jersey City, N. J., 12. oktobra. Mrs. Gertruda Cushing je postala včeraj upraviteljica Lenda Lee korporacije, ki ima v tukajšnjem mestu "beauty parlor". Obveznosti znašajo pet tisoč, aktivne pa tri tisoč dolarjev. Eden izmed vzrokov poloma je, da niso pristriženi lasje več priljubljeni in da hodi radegega manj žensk v take parlore.

GRŠKA JE PRIZNALA ZAKON ZAMBLEGA KRALJA.

Atene, Grška, 12. oktobra. — Kraljevi dekret, ki je bil objavljen v uradnem listu priznava kot pravomočno porok pokojnega kralja Aleksandra s Spazijo Manos.

Na temelju tega dkereta nima hčerka zamrlega sicer nikake pravice do prestola, a postane postaven dedič zamrlega kralja ter je upravičena do apanaže iz javnih sredstev. Kot znano je umrl Aleksander na zastrupljenju krvi, potem ko ga je ugriznila neka opica.

ZANIKANA VEST O ANGLEŠKIH VOLITVAH

Kljub trditvam politikov ter ljudem, ki stojijo blizu kabinetu, pa se vzdržuje tozadevna vest.

London, Anglija, 12. oktobra. Na londonskem zavarovalnem trgu so sprejemali stave za skoro dve proti eni, da se ne bodo vršile volitve še pred koncem tekočega leta in sicer neglede na pozitivna ugotovitva v listih in političnih krogih, da je poziv na deželo še pred Božičem neizogiben.

Razlika v mnenju, ki se razodeva na ta način, je značilna za popolno negotovost, ki za trenutek obdaja politični položaj.

Jutranji listi razpravljajo na dolgo in široko o položaju ter napovedujejo vnaprej razvoj, do katerih bo prišlo v najkrajšem času. Prijatelji angleškega ministrskega predsednika trdijo še nadalje, da ne bo resigniral, čim trdijo drugi z isto odločnostjo, da je sklenil prositi deželo za zaupnico pri volitvah in da bo njegov govor v Manchesteru v soboto prvi top, ki bo izprožen v veliki volilni kampanji.

Glede ene točke pa soglašajo precej vsi, da je krizo povzročil nemir v vrstah konservativcev, ki so se naveličali tako koalicijske vlade ter vodstva Lloyd George-a ter bi se radi vrnili k svoji strankarski politiki. V številnih krogih pa se glasi, da so konservativni voditelji v koalicijskem kabinetu še vedno verni ministrskemu predsedniku in da je položaj v tem oziru praktično identičen s položajem, ko je Lloyd George zapretil, da bo resigniral, če ne bodo konservativci boljše podpirali njegovega vodstva.

Glasi se, da ima ta lojalnost njegovih konservativnih tovarišev velik upliv na stališče ministrskega predsednika in soglasno z neko verzijo se zanaša na to lojalnost, da si zagotovi podporo dežele ter porazi že vnaprej konservativno konvencijo, ki se bo vršila sredi novembra in ki bo najbrž poskusila prisiliti konservativne člane v vladi, da resignirajo.

Govor, katerega bo imel Chamberlain v Birminghamu bo ostal najbrž iz močnega poziva za nadaljni obstoj koalicijske vlade, da se na ta način prepreči prihod delavske vlade.

Sredi vseh negotovosti je gotova ena stvar, da bo namreč prihodnji par dni nudilo javnosti več razburjenja glede domače politike kot ga je kdaj užila izza izbruha svetovne vojne.

DOBER PRIDELEK ŽITA V JERSEY.

Treton, N. J., 12. oktobra. Čeprav bo pridelek vsake mogoče vrste v New Jersey bogat, kot kažejo dosedanja znamenja, bo pridelek krompirja prav posebno zadovoljiv. Pridelali ga bodo približno po 131 bušljev na akro ter v celem skoro trinajst milijonov bušljev v primeri z devetimi milijoni bušljev v preteklem letu ter povprečnimi desetimi milijoni bušljev v navadnih letih. Tudi jabolk bo dosti.

KRALJEVA HIMNA JE "NEUMNO BLEBETANJE".

Glasgow, 12. oktobra. — Tukaj se je včeraj vršil koncert William Morrisovega pevskega zbora. Ko je župan zahteval, naj zapojejo kraljevo himno, pevec niso hoteli tega storiti. Pevovodja je bil celo tako korajžen, da je označil kraljevo himno kot "neumno blebetanje".

FRANCOSKA VLADA BAJE POPUSTILA

Glasi se, da bo Francija izpremenila svoje stališče glede reparijskega vprašanja. — Tekom štirih let ne bo mogla plačati niti enega dela svojega dolga. — Hardingov načrt za mednarodno gospodarsko konferenco.

Pariz, Francija, 12. oktobra.

Soglasno s pariško izdajo Heralda, ki navaja kot poroka eno najvišjih avtoritet v francoskem finančnem ministrstvu, ne bo mogla Francija tekem štirih naslednjih let odplačati niti enega dela svojih vojnih dolgov, ker mora porabiti vse dohodke te dobe za obnovo opustošenega ozemlja.

Vlada si prizadeva, — nadaljuje list, — na vse mogoče načine najti novo formulo za rešitev vprašanj evropskih dolgov ter zmed radi repariacije ter bo najbrž predložila medzvezniškemu finančnemu kongresu, ki se bo sestel v Bruslju načrt, katerega je sestavil ministrski predsednik Poincare in ki se peča tudi z najmanjšimi podrobnostmi.

Načrt vključuje revizijo skupne svote odškodnine, katero naj plača Nemčija na bazi, ki upošteva le dejansko odškodnino, a pušča vendar zahteve glede penzij, povračil za storjeno škodo itd. To bi zmanjšalo francoske zahteve za približno 25 odstotkov.

Če bo vest, da hoče Francija kreniti s svojega sedanjega stališča, potrjena, bo storjen s tem velik korak proti izboljšanju razmer po celi Evropi.

Washington, D. C., 12. okt. — V krogih, ki stojijo blizu administraciji, se glasi, da se peča predsednik Harding pod pritiskom dobro organizirane propagande, izhajajoče baje iz ameriških finančnih krogov ter številnih osebnih pozivov, z načrtom za mednarodno gospodarsko konferenco, ki pa ne sme imeti prav nobene opravka z gibanjem, da se razveljavi vojne dolgeve zaveznikov v Ameriki. Ta konference naj bi tudi ne imela nobene opravka z evropskimi političnimi vprašanji.

Da ugotovi to, se bo ta konference najbrž vršila v Washingtonu in bo ameriška vlada sama izdala poziv na to konferenco.

BELA MEDVEDA STA USMR-TILA RJAVEGA.

Hamburg, Nemčija, 12. oktobra. Ko so v tukajšnjem zoološkem vrtu čistili kletke, se je splazil velik rjav medved v kletko, kjer sta se nahajala dva bela medveda. Vnel se je strašen boj. Stražniki so slednjič z debelimi železnimi drogi spodili medveda v kot ter rešili rjavega, ki je pa kmalo zatem podlegel zadobljenim ranam.

POSVETOVANJE MED KRUP-POM IN SOVJETSKE RUSIJO.

Berlin, Nemčija, 12. oktobra. V kratkem se bodo začela pogajanja med vodstvom velikih Kruppovih tovarn in sovjetsko vlado. Podjetje skuša dobiti velike gospodarske koneesije v Rusiji, v zameno bo pa dalo sovjetski vladi na razpolago veliko množino poljedelskih strojev. — Krupp je hotel za ta svoj načrt zainteresirati angleške kapitaliste, pa se mu ni posrečilo.

AMERIKANEC BO VODIL AV-STRIJSKE REFORME.

Ženeva, Švica, 12. oktobra. — Nabrže bo neki Amerikaneec izvoljen za komisarja Lige narodov, ki bo vodil izvedbo avstrijskih reform.

LAŠKA KONTROLA NAD AVSTRIJO

Avstrijska republika je dobila lepega varuha v osebi Italije, ki jo bo kontrolirala (izmozgala).

Rim, Italija, 12. oktobra.

V neki brzjavki iz Benetk je obvestil danes minister za zunanje zadeve, Schanzer, ministrskega predsednika Faeto, da je bil imenovan poslanec Alberto Beneduce, prejšnji italjanski delavski minister, kontrolerjem avstrijskih financ. Imenovanje je bilo izvršeno soglasno z načrtom, katerega je sprejela Liga narodov.

Poslanec Beneduce je zastopal kot gospodarski izvedenec Italijo na londonski konferenci ter v Bruslju. V Benetkah se je posvetoval Shanzer s čehoslovaskimi delegati.

Ženeva, Švica, 12. oktobra. — Avstrijske krone notirajo na borzi v Ženevi le še v milijonih.

Upravni svet borze je sklenil danes postaviti transakcije z avstrijsko valuto na drugo podlago. Danes zjutraj so prodajali en milijon avstrijskih kron za 67 švicarskih frankov. Upravni svet se peča z vprašanjem, če bi ne bilo primerno notirati tudi nemške marke v milijonih.

Ta sklep bo imel očitno velik upliv na ostale borze srednje Evrope, katere kontrolira v večji ali manjši meri tukajšnja.

RATHENAUOV MORILEC JE PRIZNAL SVOJO KRIVDO.

Lipso, Nemčija, 12. oktobra. Danes se je odigral v tukajšnjem sodišču jako dramatičen prizor, ko je Ernest Werner Teechow, šofer avtomobila, iz katerega je bil Rathenau ustreljen, podal svojo izjavo. Rekel je, da mu je njegov tovariš Erwin Kern zročil s smrtno puščico, če bi ne oddal usodnega strela na Rathenaua.

Kern se je pozneje v ječi sam usmrtil.

RUSKE UNIJE IN JUŽNO-AFRIŠKI DELAVCI.

Predsedstvo petega vseruskega kongresa je poslalo južno-afriškim delavcem naslednji pozdrav:

Vseruski delavski kongres pri srčno pozdravlja vse delavce Južne Afrike, ki so se tako odločno zoperstavili angleškemu kapitalizmu. Kongres odločno protestira proti smrtnim obsodbam, ki so bile izrečene nad štrajkarskimi voditelji.

DEKLICA NAVZOČA PRI OBEŠANJU.

Valeigh, N. C., 12. oktobra. — Danes je bil obešen v tukajšnji državni jetnišnici zamorec Oliver Burret, ker je posilil neko devetnajstletno belo deklico. Dotična deklica in deset drugih žensk je gledalo obešenje.

VELIKI POTREŠI V PERU.

Lima, Peru, 12. oktobra. — Iz južnega dela države poročajo, da se je včeraj tam pojavil močan potres. Posamezni sunki so trajali po cele minute. Železniški promet je ustavljen, ker je potres razrušil na več krajih železniško progo.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI ITALIJI IN ZASE-DENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron \$ 1.40	1,000 kron \$ 4.30
400 kron \$ 1.80	5,000 kron \$21.00
500 kron \$ 2.30	10,000 kron \$41.00

Italija in sosedeno ozemlje:

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir \$ 2.75	500 lir \$23.50
100 lir \$ 5.00	1000 lir \$46.00
300 lir \$14.10	

Za pošiljavo, ki presegajo znesek dvajsetisoč kron ali pa dvatisoč lir dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poselni denar v roke. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Evening Publishing Company
(A Corporation)

FRANK BAKER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**GLAS NARODA**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za leto 1923	\$6.00	Za New York za celo leto	\$7.50
Za pol leta	\$3.00	Za pol leta	\$3.75
Za četrt leta	\$1.50	Za četrt leta	\$1.88

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedel in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878

ASINO PRINTING CO.

TRADES UNION COUNCIL

NEW YORK CITY

TURKI SO SE UDALI

Turki so sprejeli zavezniške pogoje tikajoče se premirja tekom mirovnih pogajanj, ki se bodo kmalu pričela.

Zanimiva na vsem tem je le ena stvar.

Kakor hitro so pokazali zavezniški enotno fronto, so se Turki udali.

Kaj nam znači to?

Da so se predvsem zanašali na spor v zavezniških vrstah in da so skušali izigravati Francoze proti Angležem, Angleže proti Francozom in koncem konca tudi Italijane proti obojem ter iztisniti iz tega kar največ dobička za nacionalistično Turčijo.

Ista umazana sebičnost, ki je razdvojila zavezniške ter spravila Turčino zopet pred vrata Evrope, je zopet združila takozvane zavezniške, ki pa so zavezniški le toliko časa, dokler prija to njih sebični interesom.

To so Turki dobro vedeli, kajti nikdo ne more reči, da so padli njih voditelji na glavo.

Izolali so se v nemški soli, v soli blaznega pangermanstva ter svetovnega imperijalizma ter se dokaj naučili od svojih mojstrov. Dobro vedo, da je vsa takozvana zavezniška sila kolos, ki ima noge iz ilovice ter uredili svoje postopanje temu primerno.

Zahtevali so Tracijo, Drinopolje, grobove turških sultanov, ki so pokopani tam ter nesteto drugih stvari, ki so smešne v luči modernega mednarodnega življenja.

Opirali so se seveda pri vsem tem na dejstvo, da so iz lastne moči — ki pa je bila predvsem francoska — porazili Grke, katerim so isti hinavski zavezniški poverili nalogo, da opreže Malo Azijo ter zagotovijo tamošnjim Grkom varen obstoj.

Dogodile pa so se povsem nepričakovane stvari. Grška armada je bila poražena, kot ni bila v modernem času poražena še nobena armada in slavni zavezniški so stali pred ričetom katerega so si skušali sami.

— Kaj sedaj?

Kemal paša, dosledni voditelj turških nacionalistov, je zahteval dalje vse zadnje zmage in zavezniški so prišli v veliko zadrego. Kaj naj stori?

Obrazložiti resnični položaj bi ne pomenjalo nič drugega kot priznanje lastne dvostro nosti in umazanosti, katere so sposobni edine zavezniški narodi, ki so se borili za demokracijo in prostost narodov.

Cinčali so vsled tega, dokler jim ni privrela voda do grla ter so morali nekaj ukreniti.

V Parizu so se dogovorili in posledica je bila, da so se Turki takoj udali, kot bi se bili udali že pred par tedni, če bi ne bilo toliko nasprotov in medsebojnega rivalstva med njimi.

Dopis.

Cleveland, Ohio.

List za listom pada... Čuden veter je zavel po naši Beautiful Ohio, završalo je po peclarskih pragozdih, in listje je začelo padati... Pesnik Župančič je dejal:

"Ti skrivnostni moj evet, ti
roža mogota,
jaz sem te iskal;
mimo tebe sem šel in pogledal
sem te
in sem ves strepetal"...

Tako se je zgodilo junaka da našnjega dopisa. Skrivnostna roža je zavela med tisoči prelestnih ohijjskih evet. Jankov list je strepetal in padel v njeno naročje.

"Pač padali so trdni hrasti,
on žaluje jih zrl je pasti,
a sam viharja ni se zbal,
za peclarjevo evro stral"...

Pa ga je pobožala mehka sapica, napojena z rožnim vonjem, in padel je junak peclarski. In završalo je po naši Beautiful Ohio in se preko mije iste: "Naš Janko N. Rogelj se je poročil z Miss Anico Povšetovo, tisti dan pred drugo nedeljo meseca kozoprska." To pot je bilo pa tozadevno ustno izročilo resnično od konca do kraja in zopet nazaj. Mislim, da se je marsikaka solza utrla v vrstah razredno zavednega peclarstva; nekatere od pristne krokodilove žalosti, druge pa morda tudi malo vsled "tovarje". Pa je že tako.

Življenje je pisano, kot listje ohijjskih gozdov zdaj v jeseni. Peclarjem, naj bo še tako spoštovan, mikaven, lep in opevan, je ena najbolj nestalnih organizacij na svetu. Vzrok je pač ta, ker debel peclarček dozerlerji nagrade, drugi

Tovarno za popravilo vagonov

so otvorili v Smederevu v bivši Srbiji. Ta tovarna, v kateri je zaposlenih nad 1000 delavcev, bo mogla letno popraviti 1000 vagonov. Tovarna še ni popolnoma urejena. Pozneje dabi še topilnico železa, livarno in bo popravljala tudi lokomotive.

Iz Jugoslavije.

Ameriški senator o Jugoslaviji.

Ameriški senator McKinley, ki se je pred kratkim z več drugimi nahajal v Jugoslaviji, je podal geografskemu listu "Politika" zanimivo izjavo o odnošajih med Ameriko in kraljevino SHS: "Posledice vojne, ki se čutijo v ekonomskem življenju skoraj vseh evropskih držav, izvirajo predvsem iz razlogov, ker se veliko držav in starih in novih se ni živelo v novih političnih prilikah. Od vseh novonastanovitvenih držav pa sta edino Čehoslovaka in Jugoslavija stvarno ujedinjeni in obe imata mnogo organizatoričnega snila. Avstrija se nahaja v težkem finančnem položaju in njeni sosedje jo morajo podpreti, to pa v prvi vrsti vsled tega, ker ima iskrene namene, da živi v miru z ostalimi svetom. O Madžarski smatram, da se še ni pomirila in da še misli na prelivanje krvi. Dokler pa bo v Evropi samo prerekanje, ne bo ekonomskega napredka. Velika nesreča je tudi dejstvo, da grozi Franciji še vedno nevarnost od strani Nemčije in da se vsled tega ona še vedno oborožuje. Kar se tiče naše države, sem prepričan, da ima kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovenov veliko bodočnost. Amerika, ki vas pozna, veruje v vas in najboljši dokaz za to je po sejo, ki vam ga je ona dala poprej kot kaki drugi državi. Srečal sem med vami mnogo sposobnih ljudi in na lastne oči sem se prepričal, da ste marljivi delavci." — Glede posojil, ki so jih poedine zavezniške države najele od Amerike, pa pravi senator: "Jaz sem star človek — dasi še nisem sto let star — vendar lahko živim še sto let, pa dvomim, da bi v tem času dolgov mogli biti poplačani. Se daj je edino Anglija sposobna, da plača, pa še ona samo obresti. Težko, če bodo ti dolgov sploh kdaj vrnjeni."

Za New York za celo leto \$7.50

Za pol leta \$3.75

Za četrt leta \$1.88

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedel in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878

ASINO PRINTING CO.

TRADES UNION COUNCIL

NEW YORK CITY

(ne) dobilo iz Nemčije velike množine brzojavnega in telefonskega materiala.

Obveščanje javnosti v Jugoslaviji.

Po vseh ministrstvih se nameravajo ustanoviti tzv. novinarski biroji, ki bodo novinarjem dajali vsa potrebna obvestila za javnost.

Letošnji veliki manevri.

bi se morali vršiti med Dravo in Savo, toda vsled protesta nekaterih poslancev bodo odpadli.

Testament Petra Osvoboditelja.

Oporoko pokojnega kralja Petra so slovesno odprli. Napisana je čisto preprosto. Denar zapušča svojim trem otrokom v enakih delih, posestva in hiše v Beogradu sinu Aleksandru, baliueo v Topoli državi ter dekev v Oplencu s posesti vred vsem svojim otrokom v uživanje s pravico, da so v tej cerkvi pokopani. Na koncu je zapisano: "Želim, da ostanajo moji otroci celo življenje složni ter v bratski ljubezni."

Samomor ločene žene.

Kakor poročajo iz Zagreba, je v četrtek 7. sept. skočila v Maksimirske jezero 46 let stara ločena žena Jelka Krstan, rodom Zagrebčanka. Kaj je gnalo ženo k temu činu, ni znano.

Ponarejeni 1000lirski bankovci.

Pred meseci je prišel k bratu-ma Jakobu in Francu Sviglju v Zavrhu neki Anton Bogataj ter ji-ma ponudil v nakup 1000lirske bankovce. Brata sta se dala prepovoriti ter sta kupila dva taka bankovca za 18.000 kron. Ko pa je naslednji dan Svigelj hotel pri Jadranski banki zamenjati ta denar, so mu v banki povedali, da sta bankovca ponarejena. Oročništvo v Hotelešnici je Bogataja kmalu zasedilo in aretiralo. Deželno sodišče v Ljubljani je sedaj sleparja obsodilo na šest mesecev ječe.

Švedska arheološka ekspedicija na Grskem.

V kratkem odpotuje na Grško švedska arheološka ekspedicija, ki je lansko jesen pričela s izkopavanjem klasičnih tal pri Naupliji, kjer je bilo nekdanje mesto Asine, ki je bilo znano že Homerju. Ekspedicijo vodita arheologa dr. Froedin in docent A. W. Persson. Delo, ki je pričela švedska ekspedicija, bo končano kmalu v par letih. Akropolis obsega v dolžini 300 do 400 m. Pred njo je starodavni Asine z zidovi in hišami ter veliko pokopališče.

Komunistična vas na Japonskem.

Na Japonskem je vas Širiyasaki, ki se upravlja čisto po komunističnem načinu. Tam živi 35 družin z 320 osebami. Privatne lastnine ni, razen malih krompirjev in jvije. Moški se pečajo z ribolovom in goje poleg tega konje in govedo, ki so pa občinska last. Če je treba delati, delajo vsi, i se potem plača razdeli na vse enako. Za zimske in deževne čase, kadar ni dela, pa zlagajo fond. — Tujeim ni dovoljen vstop v vas. V splošnem žive ti moderni socialisti vegetarijansko in so zelo zadovoljni.

Memoare Giolitti-ja.

Sledeč vzgledu angleškega ministrskega predsednika Lloyd George-a, pripravlja tudi Giolitti, stari italijanski državnik, povest svoje politične kariere, katero bo obelodanil v posebni knjigi. Italijanski državnik pa ni gotov svojega sloga, kajti še nikdar v svojem življenju ni spisal nobene knjige. On ve, da je velik govornik, a dvomi o svojih sposobnostih kot pisatelj. Vsled tega je poveril M. Matagodi-ju, uredniku rimske Tribune nalogo, da spravi v dobro italijansko surove podatke, kate mu bo zaupal. Gotova stvar je, da bo Giolitti v svojih spominih strogo obsodil prejšnjega nemškega kajzera, kljub njegovim simpatijam do Nemčije.

Peter Zgaga

Vsaka ladja, ki bo dospela z žganjem v ameriško pristanišče, bo zaplenjena.

Tako je odločil ameriški državni pravdnik Daugherty.

Ta gospod se bo sploh jako proslavil s svojimi odloki. Zadnjič je naprimer izdal povelje, da se ne sme reči skebu skeb.

In kmalo po nastopu svojega paševanja je prepovedal štrajke po Ameriki.

Kdaj se bo ameriški narod toliko izpametoval, da si bo izbral in plačeval take služabnike, ki ga ne bodo bito po nosu in mu pljuvali v lice?

V Evropi govori vse o valuti. Vse, od otroka pa do starčaka.

Beseda valuta je tako vkoreninjena v vsakdanjo govorico, kot so naprimer tukaj v Ameriki "proofi" in procenti.

V vsaki najfinnejši družbi lahko najbolj kosmato izprožiš, če se prej opraviš z besedami:

"Podomače povedano!"

Razen na Irskem je po vsej Evropi mir.

Tako poročajo listi. Evropa se pa za tak mir prav lepo zahvali.

Evropa je namreč rajša v vojni sili, kot pa v miru lačna.

Laški fašisti bodo skušali prodreti v severno Tirolsko ter zavzeti nemški Inomost.

S krogelami in kanoni ne bodo porazili Tirolcev, s hlebeci kruha jih pa kaj lahko zavojujejo.

Iz Jugoslavije ni nobenih posebnih novic.

Najvažnejše so te:

— Kralja ni bilo že štirinajst dni v Ljubljani.

— Narodna skupščina se ni prišla do končnih zaključkov.

— Slovenskih politikov še ni prešla pamet.

— V Ameriko je bilo odpostanih nadaljnih sto prošelj za zvo-nove.

— Razmerje med dinarjem in krono se bo kmalo uravnilo. Dinar bo kmalo toliko vreden kot sedanja krona, samo zanj bo treba štiri krone dati.

— Boljševiki groze z novo vojno. Uspeh jim je takorekoč zagotovljen.

Saj je vendar pred kratkim pognala peščica Turkov v kozji rog ves vesoljni zavezniški svet.

Če se punca prekrščevanja loti, naj se vsa prekrsti. Znaprej bom jaz dotični rekel gospodična Davorine.

Kdor noče biti pamten, je za-grizenec.

Kdor ne more biti pamten, je norec.

Kdor si ne upa biti pamten, je suženj.

V Nemčiji ponarejajo ameriške čeke.

To je dobro znamenje in obenem tudi dokaz, da Nemci še niso porabili vsega svojega papirja za tiskanje mark.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katoli. Jednuta

Inkorporirana 1. 1907

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 15th St., Cleveland, O.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.

MOHOR MLADIČ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.

FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 450, Ely, Minn.

GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.

FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRC, 789 London Rd., N. E., Cleveland, O.

PAULINE ERMENC, 525 — 2nd Street, La Salle, Ill.

JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.

ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišniške spisevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednuta se priporoča vsem Jugoslovonom za občan pristop. Kdor vli postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Jugoslavia irredenta.

Smrtna kosa.

V Trstu je umrl nenadne smrti 34letni uradnik Alojzij Stare iz Barkovlj. V ponedeljek 4. sept. je sel od doma in se ni več vrnil. V torek popoldne sta dva orožnika našla njegovo truplo v bazijskem gozdu, v bližini mrlica pa steklenice karbolne kisline. Pokojnik je bil dolga leta član in odbornik pevskega društva Adria-j v Barkovljah in zaveden narodnjak. Kaj je gnalo mladega moža, ki je bil edina opora ljubljene družine, v smrt, ni znano.

Dejanje božjastnika.

V ambulanci okrajne bolnišnice blagajne v Trstu se je 7. sept. popoldne odigral grozen prizor. Med bolniki, ki so čakali na zdravniško preiskavo, se je nahajal tudi božjastnik Ivan Vidolič, ki je hodil po sprejemni sobi gor in dol ter se ježil sam nad seboj. Obstal je pred neko sedemletno deklico, ki se ga je prestrašila in začela jokati. V tem hipu pa jo je božjastnik v nervozni krizi pograbil za roke, jo vzel v naročje ter vrzel nesrečno deklico z vso silo skozi okno prvega nadstropja na cesto. Kmalu se je zgrudil tudi božjastnik na tla. Nesrečna deklica je obtežala z razbito lobanjo. Njo in božjastnika so odpeljali v bolnico.

Poročil se je

v Lovranu pri Opatiji dr. Ramirgo Stanger, učak narodnega poslanca dr. Stangerja, z gđ. Anico Skočaničevico iz Ike.

Reko — mesto razporok.

Mesto, kjer se izvrši danes največ razporok, je Reka. V Italiji je ločitev zakona težja. Vsled tega prihajajo Italijani, ki so se naveleli zakonskega jarma, kar trumoma v novo reško državo, in ker ima vsak reški državljani in vsaka državljanka pravico, da se razporoči kolikorkrat le hoče, se razporoke željni Italjan da naturalizirati za reškega državljana. To je v letih 1920 in 1921 storilo nad 15.000 Italjanov in ta številka se vjemna s številom razporok, ki so se v tem času na Reki izvršile. 15.000 Italjanov, ki so se na ta način rešili zakonskega jarma, so razen visokih razporočnih pristojbin

v svojem veselem razpoloženju pustili lepe denarce na Reki.

Samomori v Franciji.

Dolgi seriji takozvanih zločinov iz strasti tekom preteklih par mesecev je sedaj sledila manjša izvanrednih oblik samomora. Zadnji in najbolj originalni način samomora se je izvršil pred kratkim, ko se je poslužil neki bogat kmet, ki je trpel na slabi prebavi, diamanita, da razstrelje svoje možgane. Posrečilo se mu je dobiti majhen zavoj eksplozivne snovi, o kateri je izjavil, da je namenava uporabiti pri odstranitvi par storov. Ta dinamit je položil na svojo glavo pod cilindrom, katerega je nosil pri svoji poroki pred štiridesetimi leti, nakar je udaril po klobuku s težkim kladivom. Strašni pok je spravil na lice mesta sosedo, ki so se prepričali, da je bila glava moža raztrgana na kosce.

Neka deklica iz Lotaringije, ki je postala očitna vsled nesrečne ljubezni, je prepotovala 200 kilometrov v namenu, da skoči s stolpa katedrale v Strassburgu. Bil je to po petdesetih letih slučaj te vrste.

Najbolj originalna ideja pa je bila ona nekega osemnajst let staroga mladeniča, ki si je pritril pod tovarni voz sedež, dočim je vozil vlak z največjo naglico. Njegov poskus pa se je izjalovil, kajti mesto da bi ga zmečkala kolesa, je bil le težko poškodovan. Odtrgana mu je bila ena noga in zdrobljena ena roka. Pravijo, da bo najbrž okrevl.

Oglaš naj se JOŽE LUBI. Za njegove naslove želi izvedeti hči Marirja Lubi, Sedem št. 16, pošta Rajhenburg ob Savi, Slovenija, Jugoslavija. (13-14—10)

Josip Rems

JAVNI NOTAR

2327 Putnam Ave

Ridgewood, L. I. N. Y.

Forest Ave. Station

Vsak previden vlagatelj vpošteva pri naložitvi svojega denarja**Sigurnost in dohodek****Vložite vaše prihranke pri nas na****"Special Interest Account"**

ker uživate te prednosti v polni meri. SIGURNOST vloge Vam je zagamčena v pokritju z najboljšimi ameriškiimi bondi, čisti DOHODEK pa iznaša 4% na leto.

Glavno zastopstvo
JADRANSKE BANKE**Frank Sakser State Bank**
82 Cortlandt Street
New York City

Fr. Milčinski.

MLADIH ZLOČINCEV LASTNI ŽIVOTOPISI.

TATIČ IN PIJANICA.

Čokat, krepak mladenci, ki je pravkar dopolnil 16. leto, obraza asimetričnega, lica medlega. V gorenji čeljusti mu manjka en sekalček — kaže mu ga je mati izbila z latvico, ker je ponoči kobilu jahal na izprehod Včasih, pravi, se ga loteva omedlevica, odkar ga je oče z rovnico udaril po glavi. Obiskoval je šolo dvo-razrednico nekje na Gorenjskem — kakor kaže sledeči njegov lastni životopis — s prav dovoljnim uspehom.

"V začetku mojega pisanja pišem, da sem bil rojen v Sr. vasi, zato ker so mama ata odpodili od hiše nazaj v Sr. vas. Potem je bilo nekoliko časa dobro doma. Potem sem bil še mladi, sem po veži tekel in sem padel, sem šel 7 tednov v bolnišnico. Potem sem hodil v šolo, potem prejel sveto birmo sveto obhajilo.

1905 so šli ata na Studence v blaznico. Od istem času ko ni bilo jih doma, so hodili drugi fantje k nam in so mene naštimovali, kaj vzemimo, potem bomo pa zapili. Dva meseca, predno so se oče zmečali, so bili vsak dan pijani. Potem so prišli s Studence domov in potem pol leta niso nič žganja pili, poj so ga pa začeli piti in po kotih imeti, poj sem se ga pa še jaz navadil piti.

Potem kadar sem jim kaj denarja vzel, saj ga nisem sam zapravil, sem tudi onima dvema bratom kupil kruha, ker sta bila lačna, ko so ata vse dol zaklenili, pa tiam sosedova žena nam je kaj skuhala. Zdal te dve leti je takole pri nas: Pred nisem nič vzel, tele dve leti sem večkrat kaj vzel, pred nisem. Ko je prišla pomlad, smo šli sejati na njivo; jest sem šel orat, mali brat vodit, oče pa sejati, pa vselej so sejo vzel flašo žganja, poj so se napili, so šli domov, pa so se dol zaklenili in to je bilo domalega te dve leti tako: mi smo na polji delali, ata so pa pili doma. Vse smo sami poželi, samo mati iz Sr. v. so hodili pomagat delati in so v Sr. vasi kuhali mati, ker doma niso ata pu stili. Kadar smo domu prišli da bi bili mati kaj skuhali, so ata s sekuro ali pa z nožem za durm stali; jest sem enkrat šel po kruha, so me z lopato nabili, da sem po palici hodil.

Ob nedeljah so bili zaklenjeni noter in večkrat nismo mogli sveti maši, sami pa tudi niso šli. Dan na dan so pili in zmerjali mene in mamo; mene so zato, ker nisem hotel žganja vkup nositi, ona dva brata so raj imeli, sta žganje vkup nosila. Kolikokrat so jih orožniki svarili hodili in šo rekli: To je pobujanje za mladino, take besede govoriti.

Večkrat sem bil lačen, zato sem jim vzel denar, da sem si kupil jesti. Nekaj sem drugim zdajal ka pijačo. Saj tudi veliko denarja pogube; ko pridejo v gostilno, pa začnejo denar tje po mizi metati — drugi so okoli njih, take barabhe, pa jim vzamejo. Poj pa pravijo, da jim jest vzemem, jim že nekaj, pa ne toliko, kar pravijo. Kadar so mama kaj skuhali, so jih vrn napodili in kosilo ali južno preškem dali, mi pa nismo večkrat po celi dan nič jedli. — Zato sem pa vzel denar, da sem kaj kupil za jesti in nekaj tudi za pijačo. Takrat, ko jih ni bilo doma, smo imeli vsega dosti in vse dobro obdelano, zdaj pa ne.

Mama pravijo, jest nisem življenja zvesta pri njem. Mali brat se jih tudi tako boji, da tudi noče pri njih biti. Večkrat so z vllami za nami letali. Ko so šli zvečer v gostilno, so jih fantini nabili, poj so pa rekli, da sem jih jest udaril, pa so me zatožili per županu. Mama so rekli večkrat, da bojo kar v Ameriko šli; saj bi bili že mama šli na sodnijo, vsaj atu večkrat rečejo, poj pa ata pravijo: "Če mi bojo še enkrat vzele gospodarstvo, se bom kaj končal." Poj se pa še mama boje pravijo: "Če grem, poj bo pa še mene ubil."

Poj je pa tudi tisti sosed ženo

stra nnapodil, poj sem mu vzel nekaj masla in moke in sem prodal. Potem sem prišel nazaj k tistem sosedu in je rekel: "Daj za pijačo pa za tobaki!" in sem dal in sva vse zapila z njim, ki sem mu vzel. Potlej je pa rekel: "Kdo je meni moko vzel in pa maslo?" Sem rekel: "Jest." Poj je pa šel k orožnikom in rekel, da sem jest vzel. Poj smo šli k sodniji in sem dobil dva meseca. — Potem sem šel spet tje in sem mu vzel 8 K in je spet šel k orožnikom in smo spet šli k sodniji in sem dobil en mesec in sedaj imam tri meseca. — Oni, ki sem mu jest vzel, je že tudi meni kaj vzel denarja. In z mojim atom sta bila pijana, sta se metala in je tudi vzel denar in njegova žena je tudi nosila drva iz naše drvarnice. Največ je ta požrl pri meni in pri atu, zato sem mu jest vzel.

Potem sem bil pri sodniji, pa ata so rekli, da nočem delati. To ni res! Če nimam doma dela, grem pa v tabrh, saj je sestra tudi šla, kadar so bili pijani.

Jaz bi tako rad delal doma, da bi ne bili ata taki, zmerom pijani. In sedaj se resnično kesam in ne bom nobenemu človeku škodo naredil in nič ukradel ne drugod, ne doma do konca svojega življenja."

Ta lastni životopis mladega Josipa M. je na podstavi spisov popolniti tako:

Krasti je prišel Jožek M., ko je bil star 9 let. V starosti desetih let si je privrkel prišel navzkriž kazensko sodnijo. Od starejšega fanta zapeljan, je bil zlezal skozi zamreženo okno v stanovanje neke kajzarice in ji iz predala šilvalnega stroja ukradel 12 K 20 h; denar je s tatinskimi tovarišem zajedel in zapil. — V sledečih letih je izmikal doma; denarja je vzel, kakor trdi oče, nad 300 K; jemal pa je tudi krompirja žita, konjsko opravo, prodal je predmete sosedom in z denarjem poplaval. V tistem času je bil iz sole izključen — kaže zaradi upornosti. Stašem se ni videlo vredno.

Dramske igre na Olimpijadah.

Grško gledališče ima svoj izvor v bogoslužju. Zdi se, da ga je Grk začel negovati takrat, ko mu vera je dolgočasne bogove ni več zadovoljevala in je postavil na njih mesto samega sebe: tragedijo človeka, sužnja usode, hlapca svojih slabosti. Ta proces je bil seveda mogoč le pri tako visoki kulturni narodu kot je bil ravno Ateenci. In ravno to nam dela grško dramo tako simpatično in lepo, da jo še danes postavljamo pred Shakespeara in vse druge, kar jih je produciral izvengrški duh. Od bogoslužja podobne prve predstave do zadnje, ki že ni spadala v umetnost, je preteklo 800 let. Pravi igralski igrji je položil temelj Thespis okrog 530 pred Kristom, izboljšal jo je Eshil (in to sredi med maratonsko bitko!), od Sofokleja dalje pa se gledališče ni izpremenjalo, vsaj bistveno ne.

Grško gledališče je imelo vse predpogoje za velik razvoj. Zato sam južni temperament, bujna fantazija, bogata tradicija za fabule in geografski (zemljepisni) položaj Grkov je k temu predvsem pripomogel. Nič manj pa dejstvo, da je bil narod Likurgov in Solonov trdo discipliniran in slepo strog, kadar jim je šlo za državo in javne zadeve. In gledališče je bilo Grkom ena prvih državnih skrbí. Torej primera kulturnega pojmovanja, do katerega se niti sedanji človeški rod ni povzpeli popolnoma. Kako je bilo gledališče v zaščiti in skrbí države, vidimo že iz dejstva, da so morali od začetka bogati Ateenci sami skrbeti za obleko kora in ga vzdrževati; in še bolj iz okolnosti, da dolgo dobo sploh ni bilo vstopnine. Država je smatrala gledališče za ravnotako potrebno, kakor je šola in bolnica dandanes.

Vsled vsega tega se je grško gledališče povzpelo tako visoko,

kaj ukreniti, da se pogloblja. V roke pravice je prišel zopet leta 1911, star 15 let, ker je pri sosedu ukradel uro z verzičjo. Dolegela ga je kazen 10 dni zapora, ki ga pa ni nič spametovala, kajti nista potekla dva meseca, pa je ukradel spečemu očetu iz žepa 180 K; prijelo ga je orožništvo, ko je z ukradenim denarjem baš napajal veselo tovarišijo z žganjem in pivom. Šest kron se je še našlo pri njem, ostali denar je bil zadnji hip proč zagnal in se ga je nemara opolastil kak tovariš. V svojo opravičbo ni vedel ničesar povedati. Sodnik mu je prisodil tri tedne hudega in poostrenega zapora, ki ga je prestal do 4. avgusta 1911. Komaj štiri meseca potem je zopet kradel. — Doma je vzel komat, ga prodal za pet kron in denar zapil, pri sosedu pa je poznal masla in moke in oboje skril z namenom, da ju o priliki razpeče; z izkupilom si bi kupil pijače, je priznal. Zadel ga je kazen dveh mesecev hudega in poostrenega zapora; hkratu je izrekel sodnik, da se sme obdolženec oddati v poglobljeno kazensko sodišče. Tako globoko ga je dirnila, da je že tretji dan potem spečemu kajžarju L. ukradel iz žepa deset kron in en teden pozneje očetu dvajset. Ves denar je zapil, klateč se po okolič. S tem si je priskrbel nadaljnjo kazen enomesečnega zapora.

Zdal šele ko je prestajal zadnji dve kazni v samotni celici jetnišnice deželnega sodišča v Ljubljani, odkoder se mu je obetala pot v deželno vzgajališče v prišilni delavnici, zdaj šele je prišel premišljevat svojo preteklost trepetati pred svojo bodočnostjo in sklepati načrte za boljše življenje. — Potr je bil in skesan, ko je pisal svoj životopis, in volja mu je bila oni hip nemara res dobra; ali vajen je opojne pijače in ta bi ga o prvi priliki spravila iz tira dobrih naklepov. Le dalj časa trajajoča vzgoja v zavodu ga morda privadi zmernosti in mu utrdi voljo.

da nam ga še danes ni mogoče do-
seči niti oddale. Prostor, kjer se
je igralo, ni bil pokrit, in igralo
se je samo po dnevu. Če bi drugih
virov v grškem gledališču ne imeli
(in teh je zelo malo), moramo že
iz tega sklepati: kako so morali
igrati grški igralci, da jih je narod
poslušal po cel dan (ob slavnost-
nih dneih so igrali trilogijo, kar
pomeni za nas približno 15 shak-
spearskih aktov!) na kamenitih
stopnicah v sopari neznosnega gr-
škega solneja. In poleg tega je bila
snov drame znana vsakemu otroku,
saj je bila vzeta iz narodne
pesni ali pravljice. Lahko si pred-
stavljamo visoko kulturo grškega
igralsva, ko je leta 546. pred Kri-
stom država razpisala prve tekme
za igralce, in sicer ločeno za tra-
gike in komike. Vršila se je javno,
in sicer ob istem času kot za mu-
zike in sport. Gledališče z muziko
in sport na drugi strani je bilo
grški državi tako važna zadeva, da
je razpisala zanje javne tekme. Nov
znak visoke kulture je dej-
stvo, da zmagovalac v disku, sko-
ku, konjski dirki itd. ni dobil v dar-
ilo zlate čaše, ampak samo pre-
prost lavorjev ali palmin venec.
In za ta ideal so tekmovalci delali
in umirali. Istotako grški traged.
Zato je bila gledališka umetnost
pri Grkih tako velika, da je bil na
Olimpijadi izvižgan igralec, ki je
v tragediji mesto dolgega e izgo-
voril kratki e in dasi je bil velik
umetnik — se ni smel nikdar več
javno pokazati.

Grška Olimpijada je največji
dokument grške kulture. Vse pa-
noge umetnosti in sporta so bile
v tekmi zastopane: pesnik, ki je
sam predaval svoja dela, kipar, ja-
halec, rokoborec, tekalec itd. Kult
telesna pri Grkih, njih ideal, še te-
lesno postati bogovim podobem,
gre roko v roki s kultom duha, z

DRUŽINA BASEBALL IGRALCA.

Slika nam kaže ženo in hčerko znanega newyorškega baseball igralca "Babe" Rutha.

Vpliv vojne na švicarske hotele.

Poroča Basil Woon.

St. Moritz predstavlja nekako socijalno središče Švice. Življe-
nje v tem kraju je lahko ali iz-
vanredno poceni ali pa izvanred-
no drago.

Palace, Kulna in Spuvretta
House hoteli računajo na svoje
sobe in svojo hrano toliko kot ra-
čunajo le vodilni hoteli v evrop-
skih glavnih mestih.

Prejšnji grški ministrski pred-
sednik Venizelos mi je povedal,
da je plačeval po petnajst dolar-
jev na dan za eno sobo, kopelj in
hrano v Kulm hotelu. V tem ho-
telu se ustavljajo predvsem ev-
ropski odličnjaki.

To je sploh najvišja cena, ka-
terto more človek plačati v St.
Moritzu. Lahko je dobiti sobo in
hrano v Palace hotelu za sedem
dolarjev in pol na dan a ta hotel
predstavlja nekako družabno sre-
dišče. Souvretta House je nekoli-
liko cenejša.

V St. Moritzu pa je še dosti
drugih hotelov in nadaljni so v
bližnjih krajih, kjer lahko naj-
de ameriški turist zavetje za ce-
no, ki je kljub različnim valuti
nižja kot pa v sličnih hotelih Ita-
lije, Francije, Belgije, Anglije in
Čehoslovaške.

Najboljši hotel v Pontresina,
kjer se nahaja glavni stan za zim-
ske športe, je takozvani Sehtoss-
hotel, ki je zgrajen kot srednje-
veški grad, kot kaže že njegovo
ime. Tam sem dobil najboljšo so-
bo ter polno prehrano za celih pet
ameriških dolarjev na dan. Ho-
teli v Samaden, Bernina in drug-
ih krajih krog St. Moritza raču-
najo približno iste cene.

Te številke je treba navesti gle-
de dežel v Evropi ki očitno ne
skušajo izvajati profitirstva.

Edina, resnično draga stvar v
Švici je potovanje po železnici ter
prtljaga, ki je za celo tretino
dražja kot pa v Franciji in Itali-
ji. To dejstvo pa je treba v glav-
nem pripisovati visokim stroškom
vzdržanja železnice v Švici tekom
zimskih mesecev.

Švicarski hotelirji so bili težko
prizadeti vsled vojne in njenih
posledic. Govoril sem s slavnim
Badruttom, ki je prvi spoznal
možnost St. Moritza kot zimске-
ga letovišča.

— Pred vojno, — je rekel, —
sem bil edini lastnik dveh hotelov
v St. Moritzu ter gradil nadaljni
hotel, ki je bil dograjen, a še
ne otvorjen julija meseca 1914.

— Prišla je vojna in St. Mo-
ritz je postal mrtev za par let.
Noben hotelir na svetu bi ne mo-
gel preživeti takega udara in
vsled tega so moje interese v ho-
teliskem biznesu obsorbirale ban-
ke.

idealom, s kulturnim človekom na-
domestiti zaspane bogove. To dej-
stvo nam s prstom kaže na pot, po
kateri bomo morali hoditi, da nam
življenje ne bo "dolina solz", tem-
več večno tekmovanje in uživanje
v tem plemenitem tekmovalstvu ve-
likega, lepega in božanskega

Badrut je bil nekoč milijonar.
Sedaj pa je enostaven ravnatelj
Palace hotelja, kojega lastnik je
bil nekoč.

Isto povest pripovedujejo po
celi Švici. Vseposvoda so nudile
banke potrebna posojila ter si pri-
dobile hipoteke na hotele kar je
imelo za posledico, da so sedaj
lastnice skoro slehrih večjih
hotelov v Švici. Ker ne morejo ban-
ke same voditi teh hotelov, so
nastavile prejšnje lastnike kot u-
pravitelje ali managerje. Števil-
ni teh prejšnjih hotelirjev so pri-
šli svoje življenje iznova ob-
času, ko se navadni biznesman u-
makne v privatno življenje.

Položaj v tem oziru je postal
v preteklem letu tako resen, da
je dovolila švicarska vlada več
milijonov v pomoč, kajti spozna-
la je, da je hotelirska obrt mogo-
če najbolj važna obrt v celi kon-
federaciji. Ti milijoni pa niso bili
nič drugega kot kapljica vode na
razbeljeno železo. Niti malo niso
mogli od pomoči težavnem položa-
ju.

V Engelbergu v bližini Lucer-
na, je več kot dvajset hotelov,
velikih in malih. Ko sem obiskal
to mesto avgusta meseca, sta bi-
li dve tretini teh hotelov prazni
in preostala tretina je bila zase-
dana le na pol.

Lucern, ki je turistovsko sre-
dišče Švice in kjer je mogoče
preživeti celo tri mesece, ne da bi
človek izčrpal vse izletnike mož-
nosti, je bil skoro prazen do kon-
ca julija, ko se je pričela visoka
sezija.

Avgusta meseca so bili hoteli
polni, a prebivali so v njih le mi-
nimočasni turisti.

Paradiž dolgega življenja.

Paradiž dolgega življenja ka-
tereja je zaman iskal Juan Pon-
ce de Leon, obstaja očitno v
Horchies, v Hainaut, štiri milje
iz mestaa Mons, sredi metalurgi-
nega in premogarskega ozemlja
Belgije. Paradiž se nahaja v va-
si, ki šteje tri tisoč prebivalcev
in kjer doseže skoro vsakdo sta-
rost patriarhov.

Ravnokar so slavili v tej vasi
dve demantni poroki, to je pro-
slavo šestdesete obletnice zakon-
skega življenja pet zlatih porok
ter sto in prvi rojstni dan nekega
možakarja po imenu Francois
Colin. Celo ta starina pa ne pred-
stavlja nobenega posebnega poja-
va v tej privilegirani občini, kaj-
ti v zadnjem letu osemnajstega
stoletja se je rodila v tej vasi
ženska, ki je videla konec devet-
najstega stoletja ter umrla šele
tekotom prvega desetletja dvajse-
tega stoletja.

Značilno pri vsem tem je, da so
vsi ti belgijski Metuzalemi prej-
šni delavci in deljavke, ki niso
nikdar poznale dobrot osemurne-
ga delavnika ter slasti prohibici-
je kot jo poznamo v Ameriki.

ZDRAVJE in BLAGOSTANJE!

Če trpite vsled "REVMAITIZMA", ZAPRTJA, NE-
PREBAVE, PRIŠČA, BRONHITISA, ULJES, če so va-
ši živci na katerikoli način prizadeti; ali če hočete imeti le-
po, čisto, zdravo polt, hočemo, da poskusite zavoj našega
ČUDOVITEGA ZDRAVILA, YEASTOLAX. Poleg raz-
nih sestavin vsebuje YEASTOLAX najvišje in najbolj
uspešne VITAMINE, o katerih je moderni svet pronašel,
da so neobhodno potrebni življenski moči. Njihova upora-
ba je pomagala ljudem po celi deželi, sedaj se vesele popol-
nega zdravlja in živahnosti. YEASTOLAX ne povzroča
pečice ter je milo odvajalno sredstvo. Njegovo delovanje
je gotovo.

Da hitro uvedemo YEASTOLAX v vsako občino, bo-
mo dali za določen čas vsaki osebi, ki nam pošlje \$1.00 za
stroške velikega zavoja.

POPOLNOMA ZASTONJ
50,000.00 RUBLJEV

Ruski rubelj je bil svoj čas vreden 55 centov, kar bi
znašalo v gorenji vrednosti \$27,500.00.

Štedite ta denar. Veliko jih je obogatelo, ker so kupo-
vali tui denar po vojnah. Praviijo, da so v Rusiji razkrili
množino radija, ki reprezentira \$50,000,000,000, in če-
sopisje opozarja na velikanske ameriške načrte glede olja
in drugih industrij, ki se obračajo proti Rusiji. The Chi-
cago Tribune je opozorila 12. septembra na nov prekop, ki
je bil ravnokar odprt za plovo med Rusijo, Nemčijo,
Perzijo in Centralno Azijo. To je nov vir surovin za ru-
sko-nemško zvezo, posebno pa olje, magnezij in baker.
Nemški in ruski trgovini je odprta pot v bogato Perzijo
in Centralno Azijo. Pomislite, kaj to znači. Brez dvo-
ma ne boste opustili te prilike ter si nabavili te rublje.

Naša želja je, da bi vsakdo v Ameriki, ki potrebuje
naše zdravilo, poslal po zavoj našega YEASTOLAXA.
Mi se poslužujemo te metode, da razglasimo hitro njega
YEASTOLAXA bodo veliko več vredne. Prepričani smo,
da boste zadovoljni. Samo izpolnite spodnjo nakaznico,
sestavine. Čudovita tonika in zdravilne sestavine
pošljite takoj in pridelite \$1.00. Dobili boste svoj zavoj
YEASTOLAXA in 50,000.00 rubljev brez zamude. Zado-
voljstvo garantiramo ali pa vrnemo denar. Pomnite, da je
ponudba samo za en čas, tako za vaše zdravje in bodočnost,
pojdite danes na delo.

YEASTOLAX COMPANY

1253 So. Michigan Avenue, Dept. F154

CHICAGO

IZPOLNITE SPODNJI KUPON.

YEASTOLAX COMPANY,

1253 So. Michigan Avenue,
Dept. F154, Chicago, Illinois.

Prosim, pošljite mi zavoj YEASTOLAXA in 50,000,00
ruskih rubljev. Priloženo dobite \$1.00. Če ne bom zado-
voljen, mi boste vrnili denar.

Ime

Naslov

Mesto Država

(Advertisement)

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLENDAR

za leto 1923

JE IZŠEL.

Koledar je bolj obširen, kot je bil pretekla leta; vsebuje
192 strani. Vsebuje krasne slike, ter presega glede zanimivih
razprav, pripovedi, in poučnih člankov vse dosedanje.

Cena je s poštnino samo 40 centov
za Jugoslavijo je ista cena.

Izrežite ta kupon, pridelite pokritje v znakah ali Money
Order, ter pošljite nam.

Naročilni list.

SLOVENIC PUBLISHING COMP.
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Priloženo pošiljam \$....., za kar Vas
prosim, da mi takoj pošljete izt. "SLO-
VENSKO-AMERIKANSKI KOLENDAR" za leto
1923.

Ime

Naslov

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ-
VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V EDR. DEJAVAN.

KAPITAN BLOOD

NJEHOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

20

(Nadaljevanje.)

Sele v zgodnjih jutranjih urah se je posrečilo Petru začasno pobegeti iz vladne hiše pod pretvezo, da potrebuje gotova zdravila, katera mora osebno dobiti od lekarnarja.

Pod to pretvezo je napravil izlet v prebujajoče se mesto ter šel naravnost k Nuttallu, katerega je našel strašno preplašenega. Nesrečni dolžnik, ki je čakal sedaj noč, je domneval, da je vse razkrito in da je njegova lastna pogibelj neizogibna. Peter Blood pa je vsaj deloma potolažil njegov strah.

— Pa bomo odšli danes ponoči, — je rekel z večjo gotovostjo kot jo je čutil v svojem srečju, — in tudi če bo treba izpustiti governernjo zadnjo kapljico krvi. Bodite pripravljeni kot v pretekli noči.

— Kaj pa, če bodo stavili med tem časom vprašanja? — je meketal Nuttall. — Bil je sub, bled in majhen človek, ki je naravnost obupno pomežikaval s svojimi slabotnimi očmi.

— Odgovorite nanje kot pač morete. Poslužite se vse svoje prebrisanih. Ne morem ostati pri vas še dalje.

Peter Blood je odšel k lekarnarju po medicine.

Približno eno uro po njegovem odhodu je prišel neki tajnikov uradnik v bedno koč Nuttalla. Prodajalec jadernice je prijavil prodajo, kot postavno zahtevano izza prihoda kaznjencev, v uradu governernjevega tajnika, da bi dobil na ta način nazaj jamščino v znesku desetih funtov, katero je moral položiti vsak lastnik čolna ali male jadernice. Tajnikov urad pa je preložil povračilo te svote, dokler bi ne dobil potrdila o transakciji.

— Informirani smo, da ste kupili čoln od Mr. Roberta Farrella, — je rekel uradnik.

— To je res, — je rekel Nuttall, ki je domneval, da je prišel tanj konec sveta.

— Zdi se nam, da se vam prav nič ne mudi izjaviti isto v uradu tajnika.

Odposlanec je bil ošaben na pristni birokratični način. Nuttall je mežikal s svojimi očmi s podvojeno naglico.

— Izjaviti? ...

— Saj veste, da je to postava.

— Tega nisem vedel, če mi ne zamerite.

— Saj je bilo vendar v proklamaciji, objavljeni meseca januarja.

— Jaz, — jaz ne znam čitati, gospod ... Nisem vedel.

— No, — je rekel odposlanec ter ga ošinil z zaničljivim pogledom. — Dobro, ste pa izvedeli dejstva. Glejte, da boste v uradu tajnika še pred poldne z desetimi funti jamščine, katero morate položiti.

Osabni uradnik je odšel ter pustil Nuttalla na licu mesta, vsega oblitega z mrljim znojem, čeprav je bilo vroče. Hvaležen pa je bil, da ni stavil človeka vprašanja, katerega se je najbolj bal, kako je namreč dobil on, obesojen dolžnik, denar, da si kupi majhno jadernico. Vedel pa je, da je vse to le kratak odlog, oddih. To vprašanje mu bodo brez dvoma stavili in takrat se bo odprlo zanj peklo.

Proklinal je uro, ko je bil tak bedak, da je vrjel v blebetanje Petra Blooda glede bega. Zdelo se mu je vrjetno, da bo cela zarota razkrita in da ga bodo najbrž obesili ali pa vsaj zigosali s sramotnim pečatom ter prodali v suženjstvo: kot one proklete ustaše, s katerimi se je bil združil. Če bi le imel onih deset funtov za to peklenko jamščino, na katero ni dosedaj še sploh nič mislil, potem bi se dalo še kaj storiti ter preložiti stavljenje vprašanj na pozneje. Prav kot je odposlanec tajnika prezrl dejstvo, da je dolžnik, tako bodo morda tudi ostali v uradu pregledali to dejstvo, vsaj za en dan ali dva. Med tem časom pa bi bil že daleč preko dosegov njih vprašanj, vsaj upal je tako. Kaj pa naj medtem ukrene glede denarja? Dobiti ga mora še predpoldne.

Nuttall si je nataknil klobuk ter odšel, da poišče Petra Blooda. Kje pa naj ga išče? Ko se je potikal po nerednih, netlakovanih cestah, si je drznil vprašati enega ali dva, če je mogoče kdo videl dr. Blooda? Trdil je, da je bolan in tudi izgledal tako. Nikdo mu ni mogel dati zaželenih informacij. Ker mu ni Blood nikdar povedal o Whackerjevem deležu pri tem podjetju, je šel v svoji nesrečni nevednosti mimo vrat edinega moža na otoku, ki bi ga z veseljem izmotal iz te zagate.

Konečno je sklenil iti na plantacijo polkovnika Bishopa. Mišlil si je, da bo Blood najbrž tamkaj. Če bi ga pa ne bilo, bi se gotovo sestel s Pittom, kajti znano mu je bilo, da je tudi Pitt zapleten v to zaroto. Iskati pa je hotel Blooda še vedno pod pretvezo, da potrebuje njegove zdravniške pomoči.

Ob istem času, ko se je Nuttall napotil proti plantazi, nebrigač se za strašno vročino, se je Blood konečno napotil iz vladne palače, kajti posrečilo se mu je zboljšati zdravstveno stanje governernje toliko, da je smel oditi. Ker je bil na konju, bi brez dvoma dospel v stokado pred Nuttallom in v takem slučaju bi bili prepričani številni nesrečni dogodki. Nepriznako zakasnenje pa je povzročila Miss Arabella Bishop.

Sestala sta se pri vratih razkošnega vrta vladne hiše in Miss Bishop, ki je bila sama na konju, je zrla s presenečenjem na Blooda. Bil je dobre volje, kajti dejstvo, da mu je zdravstveno stanje governernje zopet dovolilo prostost gibanja, je razpršilo depresijo, na kateri je trpel zadnjih dvanaest ur. Njegovo razpoloženje pa je bilo večje kot so upravljale dejanske okoliščine. Bil je naravnost optimističen. Kar se je izjalovilo prejšnjo noč, se gotovo ne bo izjalovilo danes ponoči. Kaj pa pomenja en dan odloga?

V uradu tajnika bodo sitni, a ne preveč sitni vsaj za prvih štiri in dvajset ur. Takrat pa bo že na poti.

To veselo zaupanje je bilo njegova prva nesreča. Druga nesreča pa je bila, da je to njegovo veselost delila tudi Miss Bishop in da ni bila prav nič jezna. Te dve stvari sta skupno ustvarili zakasnenje, ki je bilo v svojih posledicah tako obžalovanja vredno.

— Dobro jutro gospod, — ga je prijazno odgovorila. — Nekako en mesec je, odkar sem vas zadnjikrat videla.

— Natančno eno in dvajset dni, — je rekel on. — Štel sem vse ure od tedaj naprej.

— Domnevala sem že, da ste umrli.

— Zahvaliti se vam moram za venec.

— Za venec?

— Da ga položite na moj grob — je pojasnil.

— Ali ne znate drugega kot nagajati? — je rekla ter se resno ozrla nanj, kajti spomnila se je, da kakšen način sta se zadnjikrat ločila v baraki.

— Človek se mora včasih smejeti samemu sebi ali pa znoreti, — je rekel. — Le malo ljudi spoznava to. Raditega je tudi toliko noreev na svetu.

(Dalje prihodnj.)

Iz Slovenije.

Novi zakon za invalide.

Dne 9. sept. se je v vseučilišni knjižnici v Ljubljani vršila pod predsedstvom ministra za socialno politiko dr. Gregorja Žerjave razprava o načrtu novega invalidskega zakona, katere so se udeležili šefi vseh invalidskih odsekov, kakor tudi delegati vseh invalidskih organizacij v Jugoslaviji. Po dolgi debati je prišlo do sporazuma z invalidskimi organizacijami glede kategoriziranja invalidnosti. Medtem ko se je doslej invalidnost merila po odstotkih (10 do 100%), bodo po novem zakonu obstojale samo 3 kategorije: "polinvalidi", ki odgovarjajo prejšnjim klasičnim, 20, 30 in 40%, "polni invalidi", prejšnjih 50, 60 in 70%, "težki invalidi", prej 80, 90 in 100%, a razen tega "težki invalidi z doklado", to so 100odstotni z izrednimi poškodbami. V popoldanski seji je minister za socialno politiko razvil svoj načrt odkupovanja invalidov potom dodelitve zemlje, kapitala in državnih koncesij. Načrt so invalidske organizacije soglasno pozdravile.

Samomor premožnega moža.

Iz Dolenje vasi pri Ribnici poročajo: Težak dogodek se je pripetil v naši fari. Trgovca Anton Klun, vdovec, ki zapušta premoženje do 5 milijonov kron, se je na grozen način usmrtil. Postavil se je pred zrcalo in s težkim revolverjem nametil v sredo mečganov od leve strani. Strel je dobro pogodil. Črepinja se je odprla, možgani so se razleteli na vse strani, zrcalo in pod njim je bilo vse pokropljeno z možgani in krvjo. Našli so ga v krvi ležečega med nagačeno lisico in čaplo. Napravil je testament. Dva zdravnik sta dognala, da je bil do smrti čistega razuma. Odrkel se mu je cerkven pokop. Bil je predsednik Sokola. V slovo mu je govoril mesar Fr. Križman iz Kibnice. Naša fara še ne pomeni tako strašnega mrlja in pogreba. Kaj je rajkega gnalo v tako smrt, se ne ve.

Z druge strani se poroča: V zadnji spomlad letos je nenadoma umrla v Dolenji vasi pri Ribnici posestnica Neža Klun. Ker se širilo o njeni smrti najgorostnejše govorice, bi bilo veselo čeliti, da se za ta slučaj zanima sodna oblast, ki naj v interesu njenega, zdaj že tudi rajkega moža Antona Kluna zadevo preišče, da se ne bo spomin na nesrečnega moža morda po nepotrebnem blatil in enečasil. To je tudi v interesu njegovega sorodstva. Dfz. pravdnistvo naj se za zadevo zanima.

Smrtna kosa.

V splošni bolnici v Ljubljani je umrl revident južne železnice Frederik Weinberger.

Iz Starega trga pri Ložu poročajo: Naš orlovski odsek je izgubil dva člana in sicer Jožeta Strle iz Kozaršč in Janeza Poje z Vrhnike. Prvi je odšel z novim letom k vojakom v Osišek, odkoder je pogosto pisal, kako hudo mu je po naših družtvih. O Velikonoči je prišel na dopust, katerega je prebil največ v družinskih prostorih. Ko je zopet odhajal v službovanje, se je zelo težko poslovil, kakor da je šel na konju, bi brez dvoma dospel v stokado pred Nuttallom in v takem slučaju bi bili prepričani številni nesrečni dogodki. Nepriznako zakasnenje pa je povzročila Miss Arabella Bishop.

Sestala sta se pri vratih razkošnega vrta vladne hiše in Miss Bishop, ki je bila sama na konju, je zrla s presenečenjem na Blooda. Bil je dobre volje, kajti dejstvo, da mu je zdravstveno stanje governernje zopet dovolilo prostost gibanja, je razpršilo depresijo, na kateri je trpel zadnjih dvanaest ur. Njegovo razpoloženje pa je bilo večje kot so upravljale dejanske okoliščine. Bil je naravnost optimističen. Kar se je izjalovilo prejšnjo noč, se gotovo ne bo izjalovilo danes ponoči. Kaj pa pomenja en dan odloga?

V uradu tajnika bodo sitni, a ne preveč sitni vsaj za prvih štiri in dvajset ur. Takrat pa bo že na poti.

To veselo zaupanje je bilo njegova prva nesreča. Druga nesreča pa je bila, da je to njegovo veselost delila tudi Miss Bishop in da ni bila prav nič jezna. Te dve stvari sta skupno ustvarili zakasnenje, ki je bilo v svojih posledicah tako obžalovanja vredno.

— Dobro jutro gospod, — ga je prijazno odgovorila. — Nekako en mesec je, odkar sem vas zadnjikrat videla.

— Natančno eno in dvajset dni, — je rekel on. — Štel sem vse ure od tedaj naprej.

— Domnevala sem že, da ste umrli.

— Zahvaliti se vam moram za venec.

— Za venec?

— Da ga položite na moj grob — je pojasnil.

— Ali ne znate drugega kot nagajati? — je rekla ter se resno ozrla nanj, kajti spomnila se je, da kakšen način sta se zadnjikrat ločila v baraki.

— Človek se mora včasih smejeti samemu sebi ali pa znoreti, — je rekel. — Le malo ljudi spoznava to. Raditega je tudi toliko noreev na svetu.

pozno zvečer po ozki strmi poti hodila domov v Zagorje. V tem sta padla čez skalovje v prepad, kjer sta obvisela za nekim drevesom. Zjutraj so ju našli loveci. Oče je imel težko rano na glavi in je umrl pri prevozu v dež. bolnico

Himen.

Dne 6. septembra se je poročil Ignacij Petje, učitelj v Ljubljani, z učiteljico gđ. Jeleno Sedej, dne 8. sept. pa Oton Christof, uradnik Nar. tiskarne iz znane narodne rodbine z gđ. Maro Šmuc.

Zlata poroka.

Anton Hauptman iz St. Vida pri Stični, star 86 let, in njegova soproga Terezija, sta 80 let, sta preživela čas za zlato poroko. Hauptman ima iz prvega zakona 3 žive otroke. Iz drugega zakona so pa vsi pomrli, eden v Ameriki.

Duhovniške spremembe.

Podeljene so bile župnije: Vače, Janez Riharju, kaplana v St. Rupertu, Tržič Matiji Škerben, stolnemu vikarju v Ljubljani, in Turski Francu Hitiju, župnemu upravitelju ondi. — Umesčeni so bili: Jakob Benedičič na župnijo Bukovčica, Janez Filipič na župnijo Vranja peč, Matija Škerben na župnijo Tržič in Janez Rihar na župnijo Vače.

Novo slovensko podjetje

se je ustanovilo v Ljubljani pod imenom "Silvija izdelci" in sicer čaj, dišave itd. v korist fonda za zavod slepcev v Sloveniji.

Za uboge slepce.

Josip Kosler, posestnik v Ljubljani, in njegova soproga sta izročila mestnemu magistratu mesto venca na krsto rajkemu dr. Francu Zupanu znesek 1000 kron za uboge slepce.

Železnica Ormož-Murska Sobota.

Poslanca Klekl in Žebot sta v železniškem ministertvu zahtevala, da se gradba železnice Ormož-Ljutomer-Murska Sobota takoj prične. Minister je obljubil, da bo ukrenil vse potrebno, da dobi Prekmurje čimprej prepotrebno zvezo s Štajersko.

Nabiralci jedilnih gob

so dobili letos izredno veliko denarja. Pomladansko vreme je bilo posebno ugodno za rast tega živca in mora se reči, da so ga tudi vsepovsod prav pridno nabirali. Ceni se, da so ljudje samo v Sloveniji za gobe dobili nad 10 milijonov kron. Ne pomnijo, da bi pomlad zemlja obrodila tako bogato gob, kakor letos Upajo, da jih bo jeseni tudi veliko.

Sadje v Prekmurju.

V Prekmurju je letos posebno dobro obrodilo sadno drevje. Posebno mnogo je jabolk in sliv (čepelj), a se ne peča nikdo tu z izvozom ali pa tozadevno kupijo na veliko. Res škoda!

Stavbeno gibanje v Mariboru.

ki doslej nikakor ni moglo oživeti z naravnim gospodarskim razvojem, skušajo sedaj razni iniciativni idealisti dvigniti z ustanavljanjem gradbenih družb. Na iniciativo ravnatelj Križniča se je vršil na okrajnem glavarstvu sestanku državnih uradnikov, na katerem je bila sklenjena ustanovitev druge za gradnjo uradnih stavb in izvoznih: vladni tajnik dr. Poljanec, ravnatelj kaznišnice Fišer, fin. svetnik dr. Valjavec, ravnatelj vinarske šole Žmave, prof. Ribarič, prof. Strmšek, vodja deželne stanice Pleškovič, inž. Dolene, za poštne namene Kolbezen.

Gradnja velikega stavbišča v Mariboru.

Pred kratkim se je vršil v Mariboru komisijski ogled v zadevi gradnje velikega skladišča, katero namerava zgraditi tvrdka Toneje v bližini tovarne postaje v Teznu. Veliko trgovsko skladišče bo na razpolago tudi drugim tvrdkam. Ob skladišču se vpelje železniški tir. Za industrije, ki nastajajo v Teznu in okolici, je tako skladišče velikega pomena.

Tatvine v Ljubljani.

Posestniku Francu Puglju je bil ukraden konj, vreden 10.000 K. — Ignacij Grbič s Koroškovske ulice je na potu domov na nepojasnjem način prišel ob svojo zlato uro, vredno 15.000 kron.

Zakaj predpisujejo možki žensko modo?

Pogosto se je že razpravljalo o dejstvu, da predpisujejo žensko modo izključno le možki, ne le glede kroja, temveč tudi glede barv in kakovosti blaga. Vzrok tega je pojasnil neki angleški trgovec, katerega so oštevale ženske, ker je jemal v službo le možke.

— Pri izrisanju novih modelov, — je rekel, — je včasih mnenje ženske zame precej vredno, a v splošnem se rajše zanašam na sodbo možkih. Kadar prikažem svoji ženi najnovejšo skico, da ona izraza svojemu mnenju s posem osebnega stališča in to veja tudi glede vseh drugih žensk. Ženskam ugajajo ponavadi barve in uzorci, o katerih domnevajo, da bodo najboljše pristojali njim.

— Vitka ženska s črnimi lasmi ne bo nikdar vzela povštev potrebe kake druge ženske, ki je koruplentna ter plavalosa. Možki so v takem slučaju bolj ne pristranski sodniki. Dajo namreč izraza svoji nepristranski sodbi glede lepote uzorca, ter trgovskih možnosti, kajti na njih ne upljavajo nikaki osebni motivi. Čeprav jim mogoče brunete boljše ugajajo kot pa blondinke, ne bo to nikdar uplivalo na njih delo pri izrisavanju uzorcev.

O gorenjski tovarni kos.

Tvrdka Kajetan Ahačič v Trzinu na Gornjskem izdeluje predvsem kose in srpe, reznice, slamo-reznice, nože za slamo-rezne stroje, lopate, motike. Ker gleda tvrdka predvsem na to, da izdelava dobro blago, izdeluje kose večinoma v naravnih barvi, kjer poznavalec takoj spozna pravo kakovost. Kose so iz najboljšega (švedskega) jekla. Ker pa so, zlasti po južnih delih Jugoslavije, prišle v rabo polirane kose, in da bi si tvrdka pridobila tudi te pokrajine, si je pred leto nabavila material za poliranje in drugo olepšavo, da zmore ustreči vsem željam.

Fužina F. Kajetan Ahačič v Trzinu je preostanek nekdanj tako slovečeh kosarske obrti v Trzinu. Je to stara slovenska kovaška rogovina, katere predniki so bili vsi kovači. Stari dokumenti kovaškega delavnega reda, ki se še hranijo v rogovini, segajo v čase Marije Terezije. Že tedaj niso delali kos s jam za domači kraj, temveč so jih kramarji nosili celó v Črno goro in notranjo Italijo. Prvotna fužina je bila majhna fužina "Germovka". Let 1895. pa se je pridružila tej fužini velika fužina "Njiva", ki je bila takrat last "Kranjske industrijske družbe", ki se je selila na Jesenice. Od tedaj pa se izdelujejo v "Germovki" lopate, motike, sekire itd., v fužini "Njiva" pa največ kose in srpi.

Vodna moč fužine "Njive" je 100 HP (Horse Power = konjskih moči) in je danes urejena ne le z velikimi vodnimi kladvi, temveč tudi z najmodernejšimi stroji.

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Pravni odredbi finančnega ministra v Jugoslaviji je bankam tam, da prepovedano izplačevanje čekov ali drugih nakazil v tujih valutah. Ako torej pošljete denar v ameriški valjavi, do daj potom čeka ali nakazila, va banka v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

Mreži se je pa pri sestavi omejenih odredbe vpoštevala potreba iz selencev in toliko, da zamoremo za stranke, ki imajo potovanja v Ameriko, svetiti še vedno izplačila v ameriških dolarjih, vendar pa nakazila ne sme presegati zneska \$250.— za vsakega posameznega potnika. Do te svote pa lahko izplačamo poljubne zneske. Ameriški denar se izplača le proti predložitvi potnega lista v uradu Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRIJI, ITALIJ in ZASEDE. NEM OZEMLJU pa še vedno lahko brez ovir izplačamo izplačila v ameriških dolarjih.

Na nakaznici ali nagajen listu naj bo vidno označeno, da se ima izvršiti izplačilo v ameriških dolarjih. Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriškom denarju, se nam mora poslati tudi za poštnino in druge stroške kakor sledi.

Za izplačila do \$ 10.— po 30 centov. za izplačila od \$ 10.— do \$ 50.— po 1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$ 50.— po 2.— centa od vsakega dolarja ali po \$ 2.— od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Western Money Order ali pa New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St. New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

14. oktobra:	La Lorraine, Havre; Olympic, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Orbita, Cherbourg in Hamburg; Saxonia, Cherbourg in Hamburg; Finland, Cherbourg; Arabic, Genova; Belvedere, Trst.	26. oktobra:	Tuscania, Genova; America, Genova.
16. oktobra:	France, Havre.	28. oktobra:	Lafayette, Havre; Majestic, Cherbourg; Kronprinz, Cherbourg; Noordam, Boulogne; Conte Rosso, Genova.
17. oktobra:	Resolute, Cherbourg in Hamburg.	1. novembra:	Paris, Havre.
18. oktobra:	Pres. Garfield, Cherbourg.	2. novembra:	America, Genova.
19. oktobra:	Puchanneau, Havre.	4. novembra:	Olympic, Cherbourg; Lapland, Cherbourg; Oropesa, Hamburg; Pres. Fillmore, Bremen.
1. oktobra:	Homerie, Cherbourg; La Savole, Havre; Zealand, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Boulogne; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Pres. Wilson, Trst.	7. novembra:	Mauretania, Cherbourg.
24. oktobra:	Aquitania, Cherbourg.	8. novembra:	France, Havre; America, Bremen.
25. oktobra:	Pres. Monroe, Cherbourg; York, Bremen.	9. novembra:	Chicago, Havre; Mongolia, Hamburg.
		11. novembra:	Homerie, Cherbourg; Argentina, Trst.
		14. novembra:	Aquitania, Cherbourg.
		15. novembra:	Colombo, Genova.

CUNARD in ANCHOR ČRTE

Nov parnik na olje

SCYTHIA

20.000 ton

25. novembra

Naravnost v Dubrovnik in Trst.

Potujte v Jugoslavijo na tem velikem, novem, čudovitem parniku. Kabine z 2 in 4 posteljami, slajno opremljene za potnike 3. razreda. Posebno pozornost se posveča ženam in otrokom. Izborna kuhinja in vino brezplačno. TUDI PREKO CHERBOURGA VSAK TOREK NA TREH VELIKANIH

BERENGARIA AQUITANIA MAURETANIA

DASPEJO V JUGOSLAVIJO V 5 DNEH.

Za šifrate in druge informacije se oglašite pri bližnjem parobrodnem agentu

PROŠNJA

do Slovencev v San Franciscu.

Spodaj podpisana želim izvedeti, ako kateri tukajšnjih rojakov namerava potovati v Jugoslavijo in se čez nekaj časa vrniti nazaj. Vljudno prosim, da se dotični oglasi pri meni. V starem kraju imam 14letnega sina ter ga želim dobiti sem. Zatorej bi bil prošem, da bi ga vzel s seboj in skrbel za njega na potovanju. — Mrs. Barbara Orekar, 746 Kansas St., San Francisco, Cal. (10-14-10)

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriškim dolarji. Proti predložitvi potrjenega potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar v uradu Jadranske banke v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati \$240.

V Italiji in zasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneske v ameriških dolarjih.

Ako kaj ne razumete, pišite nam, da Vam pojasnimo.

Frank Sakser State Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Brezplačno.

Kdor naroči kako knjigo, prejme jo brezplačno.

"NOVA POSTAVA"

za ponesrečene delavce v Pennsylvaniji

brezplačno, dokler nam zaloga ne polda.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
New York, N. Y.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Praktični Računar

Priročna žepna knjižica, ki ima vse kar je v kupitji potrebno, še natančno izračuneno, kakor tudi za izračunjenje obresti.

Knjižica je trdo vezana, stane
75c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street - New York

French Line

Hiltra služba v Jugoslaviji.

ROCHAMBEAU 19. okt.
LA SAVOIE 21. okt.
LA BOURDONNAIS 26. okt.
LAFAYETTE 28. okt.

Izborne udobnosti — kabine za dve, štiri in šest oseb, umivalnica in točka voda v vsakem prostoru — jedilnica, kladinica, bara, brivnica, odprt, pokrit krov, slavna francoska kuhinja, vino in pivo brezplačno, godba, ples. Postrežniki govore slovensko in arabsko.

Najstarejša kompanija, ki prevaža jugoslovanske potnike.

Posebni